

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines in Social Sciences

Vol:4, Issue:16
sssjournal.com

pp.1158-1164
ISSN:2587-1587

2018
sssjournal.info@gmail.com

Article Arrival Date (Makale Geliş Tarihi) 14/03/2018

The Published Rel. Date (Makale Yayın Kabul Tarihi) 09/04/2018

Published Date (Makale Yayın Tarihi) 09.04.2018

ARAP DİLİ VE EDEBİYATI BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN ARAPÇA YAZILI ANLATIM DÜZEYLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ¹

EVALUATION OF ARABIC WRITTEN EXPRESSION LEVELS OF ARABIC LANGUAGE AND LITERATURE DEPARTMENT STUDENTS

Arş. Gör. Abdullah KILINÇKAYA

Kilis 7 Aralık Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Arap Dili ve Edebiyatı Bölümü,
akilinckaya@hotmail.com, Kilis/Türkiye

ÖZ

Günümüzde ekonomik, ticari, askeri, eğitim ve kültürel amaçlar gibi farklı nedenlerle insanlar ihtiyaçlarına göre yabancı bir veya birkaç dil öğrenme gereksinimi duymaktadırlar. Bu gereksinimin giderilmesi için ülkemizde gerek özel kurslar gerekse üniversiteler yabancı dil eğitimi vermektedirler. Yabancı dil öğrenmede dört temel beceri vardır. Bunlar; okuduğunu anlama, dinlediğini anlama, yazma ve konuşmadır. Arap dili yüzyıllardır okutulagelen bir dildir. Fakat Arap olmayan insanların Arapçayı öğrenme süreçleri biraz uzun sürebilmektedir. Özellikle ülkemizde Arapça eğitim öğretim faaliyetlerinde karşılaşılan sorunlardan biri de yazma problemidir. Çünkü Arap dili Türkçeye göre gerek alfabesinin farklı oluşu gerekse yazı yönünün sağdan sola olması sebebiyle birçok sıkıntıya sebebiyet vermektedir. Hazırlık sınıflarından başlamak üzere mezun oluncaya kadar bütün öğrenciler Arapçayı doğru yazmak, okumak ve telaffuz etmek zorundadırlar. Diğer dil becerilerini öğrenseler bile iş yazma aşamasına gelince yazarken kurallara ve muktezayı hale uygun, yani dilbilgisi kaidelerini tatbik ve uygun kelimeler seçerek yazma konusunda sıkıntı ve zorluk çekebilmektedirler.

Bu çalışma Kilis 7 Aralık Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Arap Dili ve Edebiyatı Bölümünde öğrenim gören 3. Sınıf öğrencilerinden 25 öğrenci üzerinde uygulanmıştır. Arapça yazılı anlatım düzeylerinin yanlış çözümlemesi yaklaşımına göre değerlendirildiği çalışmaya katılan öğrenciler, Arap Dili ve Edebiyatı Bölümünü üniversite sınavında İngilizce soruları cevaplayarak kazanmışlardır. Araştırmanın verileri öğrencilere “Kilis hakkındaki düşünceleriniz nedir?” konulu 250-300 kelimeelik birer kompozisyon yazdırılarak elde edilmiştir. Veriler çözümlenmeden önce dilbilimsel bir sınıflama yapılarak, her yanlışın kendi grubunda değerlendirilmesine özen gösterilmiştir. Kompozisyonlar dilbilgisi, sözdizimsel, sözcük seçimi ve yazım-noktalama yanlışlarını ele almak üzere dört farklı açıdan incelenmiş ve ardından yanlış çözümlemesi yaklaşımına göre olumsuz aktarım yanlışları ve dilsel gelişim yanlışları olmak üzere iki gruba ayrılarak değerlendirilmiştir.

Anahtar kelimeler: Arap Dili, Yazılı Anlatım, Yanlış Çözümlemesi

ABSTRACT

Today, people need to learn one or more foreign languages according to their needs for different reasons such as economic, commercial, military, educational and cultural purposes. In order to overcome this need, universities offer foreign language education in our country as well as special courses. There are four basic skills in learning a foreign language. These; understanding what he reads, understanding what he is listening to, writing and speaking. The Arabic language is a lyrical language that has been taught for centuries. But the process of learning Arabic by non-Arab people can take a long time. Especially one of the problems encountered in Arabic education and training activities in our country is the problem of writing. Because the alphabet of the Arabic language is different from the Turkic language and it causes many troubles that the writing direction is from right to left. All students have to write, read and pronounce Arabic correctly until they graduate from the preparatory classes. Even if they learn other language skills, when they come to the stage of writing, they can suffer difficulties and difficulties in writing proper rules.

This study was carried out on 25 students from 3rd grade students studying in the Department of Arabic Language and Literature at the Faculty of Arts and Sciences at Kilis 7 Aralık University. The students who participated in the study, where Arabic written expression levels were evaluated according to the wrong analysis approach, earned the Arabic Language and Literature Department by answering English questions in the university examination. The results of the study were obtained by printing a

¹ Bu çalışma, 9-11 Mart 2018 tarihleri arasında Mardin’de düzenlenen “İksad 1. Uluslararası Sosyal Bilimler Kongresi”nde sözlü olarak sunulan bildiriden genişletilerek oluşturulmuştur.

composition of 250-300 words on the subject "What are your thoughts about Kilis?". Before the data is resolved, a linguistic classification was made to ensure that every mistake was evaluated in its own group. The compositions were examined from four different perspectives to address grammatical, syntactic, word selection and spelling-punctuation errors, and then evaluated by separating two groups: negative transfer errors and linguistic developmental mistakes according to the incorrect analysis approach.

Key Words: Arabic Language, Written Expression, False Analysis

1. GİRİŞ

Dil öğrenimi günümüz itibarıyla artık bir kişisel gelişim sorunu olmaktan çıkmış bir gelir kapısı haline dönüşmüştür. Kişi hangi meslek grubuna dahil olursa olsun en az bir yabancı dili yoksa uluslararası şirketlerde çalışma imkanı veya tercümanlık-çevirmenlik gibi iş olanakları bulamamaktadır. Uluslararası ticaret yapabilmek, akademik dünyada bilgi ve tecrübeleri paylaşabilmek, siyasi alanda ilişkileri güçlendirebilmek ve yürütülebilirlik ve sosyal ilişkiler bağlamında yabancı dilin önemi yadsınmaz. Yabancı dili öğrenmenin ve onu kullanmanın önemi konusunda neredeyse herkes hemfikir. Fakat bunun başarılmasının metotları hakkında soru işaretleri zihinleri halen meşgul etmektedir. Bu nedenle yabancı dil öğrenme ve öğretme yöntemleri sürekli geliştirilmekte ve bulunan yeni yöntemler uygulama alanına konmaktadır.

Öğrenciler ya da yabancı dil öğrenen kimseler için en büyük zorluk, öğrendikleri yabancı dilin kendi ana dilleri ile yapısal anlamda benzerlik göstermemesidir. "Yabancı dil öğrenen öğrenciye, hedef dildeki yapıların ana dile benzeyen yönleri kolay; benzemeyen yönleri ise zor gelmektedir" (Lado, 1957:4). Örneğin, yabancı dil olarak Arapça öğrenmek isteyen, ana dili Türkçe olan kişi doğal olarak bir zorlukla karşılaşacaktır, çünkü Türkçe sondan eklemelidir ve isimleri ve fiilleri müfred, tesniye, cemi diye ayırmayan bir dildir. Bu tür unsurların Arapça öğrenmeyi güçleştirmesinin en önemli nedeni, kişinin kendi ana dilinde bu tür yapılara yabancı olmasından kaynaklanır. Yabancı dil öğrenme sürecinde öğrenenlerin yaptığı bu hatalar, öğretenler olarak öğretmenleri de bir hayli zor duruma sokmaktadır. Bu durum karşısında neler yapılabileceği ve bu yanlışların nasıl giderilebileceği noktasında çalışmalar yapılmakta ve araştırmacılar kendi gözlem ve fikirlerini beyan etmektedirler. Bu doğrultuda yapılan çalışmalar, öğrencilerin yaptığı yanlışların dahi dil öğretim yöntemlerine katkıda bulunduğunu ifade etmektedir. "Öğrencinin yaptığı yanlışların çözümlenmesiyle, öğretim yöntemlerine katkı sağladığı ve öğrenme hedeflerinin ne kadarının gerçekleştiği konusunda öğretmene bilgi verdiği görüşü benimsendi" (Corder, 1981:35).

Yabancı dil öğretimi konusunda yapılan çalışmalar, zamanla problem odaklı anlayışın söz konusu alana hizmet edeceği anlayışını benimser ve bu doğrultuda, yapılan hataların incelenerek sorun oluşturan kısımlara ağırlık verilmesini uygun bulur. Bu anlayışa göre yanlış çözümlenmesi de yabancı dil öğrenen kişilerin yaptığı hataları istatistiksel verilerle tespit ederek doğrudan bu noktalara yoğunlaşır. Dilde işlevsel bütünlük arz eden dört temel beceri bulunmaktadır. Bunlar: okuma, yazma, konuşma ve anlama becerileridir. Bu dört becerinin birinin eksikliği iletişimde aksaklıklara neden olacak ve göndericinin iletileri alıcı tarafından doğru kodlarla alınamayacaktır. Bu becerilerden okuma ve konuşma günlük hayatın akışı içerisinde doğal ortamda kazanılan becerilerken, okuma ve yazma özel bir eğitim gerektirir. "Okuma ve yazma çoğunlukla formel eğitim yoluyla kazanılan dil becerilerinden kabul edilir" (Coşkun, 2007:50). Yazma becerisinin zorluğu formel bir dil olduğundan ve hatanın kabul edilemez olduğundan kaynaklanmaktadır. İnsanlar konuşurken her türlü hatayı ve yanlış anlaşılmayı telafi etme imkânına sahipken yazı dilinde hata kabul edilemez. Bu ve buna benzer nedenlerden dolayı düşünceleri yazılı anlatım biçiminde ifade etmek öğrenciler bir kâbusa dönüşmektedir. Temel dil becerileri arasında öğrenciler tarafından zorluk derecesi yüksek olarak algılanan yazma becerisi, içerdiği süreçler bakımından öğrencilerin olumsuz tutum geliştirmelerine zemin hazırlamaktadır.

2. YANLIŞ ÇÖZÜMLEMESİ

Dil olgusunun bir tartışma konusu olması çok eskilere Eski Yunan'a, yani filozoflar çağına dayanır. Bu dönemde dil, filozofların uğraştığı felsefe alanı dahilinde konuşulan bir konu iken, tarihsel metin ve yazıtların anlaşılması yönünde yapılan çalışmalar, dilin başlı başına özerk bir bilim dalına sahip olması gerektiğini ortaya koyar. Zaman ilerledikçe kimi dilbilimciler bazı dillerin akraba oldukları yönünde görüş bildirirler ve nihayet 1808'de felsefeci, yazar, edebiyat ve sanat eleştirmeni, tarihçi ve filolog olarak tanınan Friedrich Schlegel (1772-1829)'in "Über die Sprache und Weisheit der Indier" adlı eseri Heidelberg'de Mohr und Zimmer yayınevi tarafından yayınlanır. Hintçe ve Hintli vatandaşların bilgeliğini konu alan yaklaşık 300 sayfalık bu kitap aynı zamanda (Vergleichende Sprachwissenschaft) Karşılaştırmalı Dilbilimin doğumu olarak da kabul edilir.

Karşılaştırmalı dilbilim çalışmaları aynı zamanda dil öğretimi alanına da hizmet eder. Örneğin karşıtsal ya da ayrımsal dilbilimi (Contrastive Linguistics – CL) olarak bilinen alan, farklı dillerin birbirleriyle ortak yönlerini ve farklılıklarını ortaya koymayı amaçlar. Böylece yanlış çözümlenmesi adlı bir teknikle, dil öğrenen kişinin hataları tespit edilerek, problemin çözümü noktasında çalışmalar yapılması öngörülür.

Yanlış çözümlenme yaklaşımının temel amacı, dil öğrenen kişilerin en sık yaptığı hataların tespit edilerek bu yanlışları sistemli bir biçimde azaltmaya dayanır. Yazma becerisi öğrencilerin en çok sıkıntı yaşadıkları alandır, çünkü yazma da aynı konuşma gibi kişinin üretici yönünü ön plana çıkarır. Buna karşın anlama ve okuma becerileri kişinin üretim yönüne hitap etmeyen pasif beceriler olarak adlandırılabilir. Yabancı dil öğrencilerinin yaptığı hataların başında aktarım gelir ki bunu önlemek neredeyse imkansızdır ve zamanla çözüme kavuşur. “Dil kullanımı, kültürel ve sosyal bir olgu olarak anlaşıldığından beri başka bir dili öğrenmek de bir ölçüde bu dilsel ve kültürel normları yeniden düzenlemeyi gerektirir” (Ökten&Kavanoz, 2014:848).

Yanlış çözümlenmesi çalışmaları, Türk öğrencilerinin Arapça öğrenme süreçlerine olumlu yönde katkıda bulunabilir. Bu yolla öğrencilerin yaptığı hatalar tespit edilerek, hataların giderilmesi için çözüm yolları üretilebilir. Türkçe ile Arapçanın sözdizimsel ve biçimbilimsel (morfolojik) bakımdan benzerlik göstermemesi, Arapçanın hedef dil olarak öğrenilmesini güçleştiren ve öğrenme sürecinde çok hata yapılmasına neden olan en önemli etkidir. “Temel sorunlar yalnızca yeni dilin kendine özgü belli başlı güçlüklerinden değil, aslında ilk dildeki alışkanlıkların yarattığı özel bir ‘ket Vurum’ dan kaynaklanmaktadır” (Yılmaz & Bircan, 2015:115).

Yanlış çözümlenme tekniğine göre öğrenciler en çok şu iki yanlışını yapmaktadır:

1. Ana dilden kaynaklanan olumsuz aktarım yanlışları,
2. Dil içi gelişimsel yanlışlar.

Hataların kaynağı noktasında çok farklı görüşler bulunmaktadır. Örneğin, Selinker (1974:38)’e göre yazılı anlatımda karşılaşılan hataların nedenleri aşağıdaki gibidir:

- ✓ Dil aktarımı
- ✓ Eğitimin aktarımı
- ✓ İkinci dil öğrenme stratejileri
- ✓ İkinci dil iletişim stratejileri
- ✓ Hedef dildeki dilsel malzemenin aşırı genellenmesi

Karşıtsal çözümlenmeye alternatif olarak doğan ya da onu bütünleyen yanlış çözümlenmesi öğrencilerin sınavlarından ya da onlara yazdırılacak bir metinden elde edilen verilere dayanmaktadır. Bu durumda sadece öğrencinin kullandığı yapıların çözümlenmesi yapılabilirken, yanlış yapmaktan çekindiği için ya da tercih etmediği için kullanmadığı yapılar yazıda yer almadığından çözümlenmesi de yapılamayacaktır. Konuşma yanlışları ile yazım yanlışları çocuk yaşlarda daha az görülürken ilerleyen yaşlarda artmaktadır.

Öğretmen hedef öğrenci kitlesine yabancı dil öğretimini gerçekleştirirken, öğrenci kitlesinin özelliklerini göz önünde bulundurmalı ve bunun için de derse başlamadan önce öğrencilere, öğrenci tanıma formları doldurtmalıdır. “Yanlış çözümlenmesi, öğretmenin öğretim tekniğini ve öğretim materyallerini gözden geçirmesi, öğretme sürecini değerlendirmesi ve öğretim programının yeniden düzenlenmesi konusunda yol göstericidir” (Bölükbaş, 2011:1359). Yanlış çözümlenmesi sistematik bir çalışma gerektirmektedir ve bu doğrultuda izlenmesi gereken yol ve işlem basamakları (Ellis, 1997; Mungungu, 2010, akt. Çetinkaya, 2015:173) aşağıda verilmiştir:

- ✓ Yanlışların belirlenmesi
- ✓ Yanlışların özelliklerine göre tanımlanması ve sınıflandırılması
- ✓ Yanlışların sıklıklarının hesaplanması

3. ARAŞTIRMANIN AMACI VE YÖNTEMİ

Bu çalışmada, Kilis 7 Aralık Üniversitesi Arap Dili ve Edebiyatı Bölümü’nü, Üniversite sınavında İngilizce sorularını cevaplayarak kazanan 3. sınıf öğrencilerinin 2. Dönem ortalarında Arapça yazılı anlatım becerileri yanlış çözümlenmesi yaklaşımına göre değerlendirilmiştir. Araştırmaya 25 öğrenci katılmıştır. Araştırmanın

verileri, öğrencilere “Kilis hakkındaki düşünceleriniz nedir?” konulu 250-300 kelimelik birer kompozisyon yazdırılarak elde edilmiştir. Çalışmada elde edilen veriler değerlendirilmeden önce yanlışlar dilbilgisi yanlışları, sözdizimsel yanlışlar, kelime seçiminde kaynaklanan yanlışlar ve yazım-noktalama yanlışları olmak üzere dört grupta sınıflandırılmıştır. Yanlışlar tespit edildikten sonra, yanlış çözümlemesi yaklaşımına göre olumsuz aktarım yanlışları ve dilsel gelişim yanlışları olmak üzere gruplandırılarak değerlendirilmiştir.

4. BULGULAR VE YORUM

Kilis 7 Aralık Üniversitesi Arap Dili ve Edebiyatı Bölümünde öğrenim gören öğrencilerin Arapça yazılı anlatım becerilerini değerlendirmek amacıyla güden bu çalışmanın verileri analiz edildiğinde, 25 yazılı anlatım çalışmasında toplam 340 yanlış tespit edilmiştir. Yanlışlar gruplandırıldığında aşağıda verilen sonuçlar çıkmaktadır:

- ✓ % 26.2 dilbilgisi
- ✓ % 6.6 sözdizimi
- ✓ % 27.2 kelime seçimi
- ✓ % 40 yazım yanlışları

Öğrencilerin yanlışları gruplandırıldıktan sonra, yanlışların gelişimsel (dil içi) mi yoksa anadil kaynaklı olumsuz aktarımdan mı kaynaklandığını tespit edebilmek için yanlış çözümlemesi yapılmıştır.

4.1. Dilbilgisine Dayalı Yanlışların Çözümlemesi

Grammer hatalarının analiz edildiği bu kısımda öğrencilerin fiil çekimleri, edatların kullanımı, tekillik-çoğulluk, sıfatların kullanımı gibi konularda yaptığı yanlışlar dikkate alınmıştır. Arap Dili ve Edebiyatı öğrencilerinin yazdıkları kompozisyonlarda yapmış oldukları bazı gramer yanlışları aşağıda verilmiştir:

- ✓ آه آه كليس
- ✓ انا مدينة كليس
- ✓ ينظر البحر الأبيض مناخ
- ✓ اللحم الخروف مفضل على اللحم البقر
- ✓ زيت الزيتون يستخدم كثير
- ✓ يوجد من هنا مساجد
- ✓ لم نسيت هنا أبدا
- ✓ انا تعلم اللغة العربية
- ✓ يوجد عدد من كثير الطلاب
- ✓ جئت الي كليس قبل ثلاث سنة

Öğrencilerin yazdıkları kompozisyonlar incelendiğinde dil bilgisel hataların çok fazla olduğu saptanmıştır. Yukarıda verilen örneklerde de olduğu gibi yanlışlar fiil çekimlerinde, hal'in kullanımda, edatların yanlış yerde kullanılmalarında daha fazla görülmüştür. Örneğin birinci cümlede kullanılan آه آه edatı münada edatı olup yardım talep etme durumlarında kullanılan bir edattır. Fakat öğrenci Türkçe düşünmüş olup “ah ah Kilis” deyip sanki bir iç geçirme hissi duymuşçasına cümleye bu şekilde başlamıştır. Dolayısıyla Türkçe düşünüp “ah Kilis” gibi yazılan bu ifade Arapça dilbilgisinde, Kilis'ten yardım talep etme gibi bir anlam çağrıştıracığından yanlış bir kullanımdır.

İkinci örnekte “ben Kilisliyim” anlamında kullanılacak cümle de “انا من” ile başlanması gerekirken öğrenci من edatını kullanmamıştır ve cümle “ben Kilis şehriyim” anlamına gelmiştir.

Dördüncü örnekte isimleri marife yani belirli yapma yollarından birisi mevcuttur. İsimler üç türlü marife olurlar: birincisi ya özel isimdir, ikincisi ال takısıyla marife olurlar, üçüncüsü ise izafet dediğimiz tamlama yoluyla marife olurlar. Örnekte geçen لحم الخروف ifadesi zaten izafet yoluyla marife olduğundan tekrar لحم kelimesinin başına ال takısı getirilmez. Bu yanlış bir kullanımdır, doğrusu لحم الخروف şeklindedir.

Son örnekte öğrencinin sayı isimlerinin değişik formlarda geldiğini bilmesi gerektiğinden üçten dokuza kadar olan sayıların isimlerinin çoğul gelmesi gerekmektedir. Yani cümlede geçen “ثلاث سنة” ifadesi “ثلاث سنوات” şeklinde olması gerekirdi.

4.2. Sözdizimsel Yanlıkların Çözümlemesi

Cümleyi meydana getiren morfolojik unsurların kendi içerisinde hiyerarşik bir düzen oluşturup oluşturmadığını araştıran sözdizimsel analizde (syntactic analysis) sözcük dizimi, sözcüklerin sıra uyumu gibi faktörler göz önüne alınır. Fakat Arapça esnek bir dil yapısına sahiptir. Arapçada diğer dillerden farklı olarak takdim-tehir meselesi vardır ki bu şekilde cümledeki istenen öge, verilmek istenen anlama bağlı olarak nahiv (gramer) kurallarını bozmadan istenen yere konabilmektedir. Yani, mesela yukarıda bahsedilen izafet dediğimiz tamlamalarda tamlanan ile tamlayanın yerleri değiştirilemez; fakat ikisi birlikte cümle içerisinde değişik yerlere konabilir. Aşağıdaki örneklerde de görüldüğü üzere öğrencilerin yazmış oldukları kompozisyonlarda görülen sözdizimsel yanlışların hemen hemen hepsi tamlama şeklindeki ifadelerde yapılan yanlışlardır.

- ✓ كليس اسواق صغيرة
- ✓ يوجد الاصحاب قبور
- ✓ كليس شتاء بارد
- ✓ يوجد الكثير مساجد
- ✓ كليس صغيرة مدينة
- ✓ انت تجد تريد ما
- ✓ كليس الناس تحب المساعدة

Birinci örnekte Türkçe düşünülmüş olup “Kilis çarşısı” ifadesi كليس اسواق şeklinde kullanılmıştır. Halbuki Arapça tamlamalarda Türkçedekinin tersine tamlanan önce tamlayan daha sonra gelmelidir. Yani كليس اسواق değil كليس اسواق diye yazılması gerekirdi.

Yine ikinci örnekte öğrenci Türkçe düşünülmüş olacak ki sahabe kabirleri ifadesini الاصحاب قبور şeklinde kullanmıştır. Fakat yazılması gereken ifade قبور الاصحاب şeklinde olmalıydı.

Son örnekte kilis insanı ifadesi كليس الناس şeklinde yazılmıştır. Türkçe düşünüp yazılan bu ifadenin doğru şekli يا ناس كليس ya da اهل كليس şeklinde olmalıydı.

4.3. Uygun Sözcük Seçimiyle İlgili Yanlıkların Çözümlemesi

- ✓ لديها كليس في جنوب ...
- ✓ ينظر البحر الأبيض مناخ
- ✓ زيت الزيتون يستخدم كثير
- ✓ في كليس سوريا الناس
- ✓ الآن يوجد في كليس سريعة و جميلة
- ✓ بدأت القنابل الي كليس
- ✓ ناس كليس ذو دم حار
- ✓ كليس مدينة علي الحدود
- ✓ النقل في كليس
- ✓ النقل في كليس من سهل

Türkçe, Ural Altay dil ailesinin Altay dil ailesinin Altay koluna bağlı olan bir dil iken, Arapça hami-sami dil ailesine ait bir dildir. Türkçenin yer aldığı grupta Azerice, Moğolca, Mançuca ve Tunguzca bulunmaktadır. Altay dil grubunu oluşturan dillerin konuşulduğu coğrafya; hami ve sami diller diye iki gruba ayırdığımız eski Mısır dili, Çad dili, Arapça, İbranice ve Habeşçe gibi dillerin konuşulduğu coğrafyaya hem uzak hem de yabancıdır.

Yukarıda verilen bilgiler doğrultusunda Türkçe sözcüklerin Arapça sözcüklerle karıştırılmasının mümkün olmadığı söylenebilir. Bu noktada öğrencilerin yaptığı en sık hata her iki dilin de farklı bir mantalite taşımamasından kaynaklanmaktadır. Arapça, Arap kültür dünyasının bir göstergesidir ve Türkçe de aynı şekilde olduğu için Türkçe düşünce tarzını Arapçaya aktarmak yanlışlara neden olmaktadır. Şahin (2013:2316)’in de belirttiği gibi “Toplumun hafızası bir havuza benzer. Bu havuz, bireylerden meydana gelen damlaların uyum içinde bir araya gelmesiyle oluşur”. Yukarıda verilen örneklerde de görüldüğü gibi hem fiil hem de isimlerde yanlış kullanımlar bulunmaktadır. Söz konusu hataların sık yapılmasının bir başka nedeni ise öğrencilerin sözlük kullanma bilinçlerinin düşük olmasıdır. “Sözlük, kontrollü yabancı dil edinim sürecinde, öğreneni her zaman yönlendiren en önemli öğrenim aracıdır” (Balci, 1990:273).

Bu örnekleri incelediğimizde birinci örnekte görülen لديها kelimesi bu cümlede yanlış kullanılmış olup bunun yerine تقع fiili kullanılmalıydı. Çünkü Arapçada bir şehrin veya bir ülkenin konum bilgileri yer / يقع / يقع fiili kullanılmaktadır.

İkinci örnekte iklim olarak Akdeniz'e benziyor anlamında bir cümle görüyoruz. Fakat benzemek anlamına gelen يشبه / يشبه fiili kullanılması gerekirken öğrenci ينظر fiilini kullanmıştır ve bu da bir hatalı kullanımdır.

Son örnekte verilen cümlede öğrenci Kilis'teki ulaşımdan bahsediyor. Fakat ulaşım anlamına gelen مواصلة veya تناقل kelimleri yerine nakletmek/nakil anlamındaki النقل kelimesini kullanarak sözcük seçiminde hataya düşmüştür.

4.4. Yazım Yanlışlarının Çözümlemesi

Bu konudaki hataları tespitinde öğrencilerin yazdıkları kompozisyonlarda kelimeleri doğru yazdıkları fakat harflerin noktalarını, zamirlerdeki müzekkerlik-müenneslik uyumlarını ve izafetlerdeki ال takılarını gözden kaçırdıkları görülmüştür. Arap dilinde bazı harflerin üzerinde veya altında noktalar bulunmaktadır. Bu noktalara dikkat edilmezse yazım şekli aynı olan harfler birbirine karışacak ve kelimelerin farklı anlamlandırılmasına sebebiyet verecektir.

- ✓ السوارع
- ✓ مفيدون
- ✓ بعض طلاب
- ✓ لأن جامعة
- ✓ يسبه
- ✓ مهتلف
- ✓ إنها مدينة جميل
- ✓ في كليس كثيرا من ...
- ✓ يوجد بيوت القديمة
- ✓ الأطعمة متنوع

Yukarıda da değindiğimiz gibi öğrenciler ya dalgınlıklarından ya da kelimeleri yanlış ezberlemelerinden dolayı kelime üzerinde bu tip bazı yanlışları yapabilmektedirler. Mesela birinci örnekte verilen السوارع kelimesi Kilisin caddelerinden bahseden bir cümlede geçmektedir. Fakat bu kelime شارع kelimesinin çoğulu olan الشوارع şeklinde yazılmalıydı.

İkinci örnekte biz مفيدة kelimesinin “fe” harfinin üzerindeki noktayı koyduk ama öğrenci tarafından yazılırken nokta unutulmuştur.

Dördüncü örnekte لأن جامعة ifadesi yazılırken, üniversitenin adı daha önce geçtiğinden hangi üniversite olduğu bilinmektedir ve جامعة kelimesinin başına ال takısı gelmesi gerekirdi. لأن الجامعة şeklinde yazılmalıydı.

Son örnekte الأطعمة متنوع şeklinde yazılmıştır; fakat Arapçada akılsız çoğullar dediğimiz çoğul türleri müfred müennes (dişil) hükmünde sayılmaktadır. Dolayısıyla متنوع kelimesi müzekker (eril) olarak değil متنوع şeklinde müennes olarak yazılmalıydı.

5. SONUÇ

Araştırmaya dâhil edilen öğrencilerin yaptıkları yanlışlar analiz edildiğinde, onları yanlış yapmaya iten birden fazla neden olabileceği anlaşılmaktadır. Bunun tek nedeni olarak olumsuz aktarım gösterilemeyeceği gibi, sadece eğitim sistemi de sorumlu tutulamaz. Öğrencilerin ana dil alışkanlıkları ve ortaokuldan başlayarak gördükleri İngilizce dersleri de Arapça dil becerilerinde olumsuz etki yapabilmektedir. Bunun yanında ve belki de giderilmesi en zor olan sorun Türk öğrencilerin Arapçayı kullanırken Türkçe düşünmeleridir. Kişinin o güne kadar biriktirip sahip olduğu öznel kimliği aşır dünyaya farklı bir açıdan bakabilmesi ciddi anlamda zordur. “Ben, mikro kozmik anlamda en küçük dünyadır” (Şahin, 2014:401).

Öğrencilerin Arapça kompozisyon çalışmalarında dış yapı konusunda birtakım sıkıntıların varlığı tespit edilmiştir. Bazı öğrencilerin başlık yazmaması ya da konuya uygun bir başlık yazmaması; giriş, gelişme ve sonuç kısımlarının belirgin olmaması; yazıyı kağıdın bir köşesine sıkıştırıp geri kalan alanı boş bırakması;

giriş cümlesine doğrudan bence diyerek başlayıp, gelişme kısmında örneklere yer vermemesi gibi noktalar üzerinde durulması gereken sorunlar olarak ön plana çıkmaktadır.

Yazma çalışmalarının içyapısını oluşturan ve bu araştırmaya konu olan noktalarda ise öğrencilerin kendilerini Arapça ifade etmede yetersiz kaldıkları gözlemlenmiştir. Yapılan dilbilgisi yanlışları konuların tam olarak kavranamamasından kaynaklanmakta ve bunun yanında yeteri kadar uygulama ve alıştırma yapılmadığını göstermektedir. Öğrencilerin bunun farkına varıp farklı konularda yazı çalışmaları yaparak kontrol edilmeleri gerekmektedir. Gerek gramer yanlışlarının gerekse sözdizimi yanlışlarının hedef dilde yeterli düzeyde kitap okumamaktan kaynaklandığını söylemek mümkündür. Bu nedenle yabancı dil öğrenmek isteyen her bireyin anlama ve okuma alıştırmaları ve daha sonra da yazma çalışmaları yapması zorunludur.

Öğrencilerin yaptığı yanlışlar değerlendirildiğinde % 26,2'si dil bilgisel, % 40'ı yazım ve noktalama, % 27,2'si kelime seçimi ve % 6,6'sı da söz dizimi şeklinde olduğu tespit edilmiştir. Yapılan yanlışların daha çok kelime seçimi ve yazım aşamasında görülmesi gayet normaldir, çünkü yabancı dil öğrenen her birey öncelikle kendi dilinde düşünmeye devam eder ancak sonraki zamanlarda amaç dilde düşünme becerisi gelişir. Kişinin kendi dilinde düşünerek hedef dilde bir yazıyı kaleme alması uygun sözcük seçiminde hata yapmasına yol açarken, kendi dilinin yapısal özelliklerini hatta kendi dilinin alfabetini bırakıp başka bir dilin alfabetiyle yazı yazması da hatalara yol açmaktadır.

KAYNAKÇA

Balcı, T., (1990). Methoden, Ziele und Ergebnisse der Dissertation Linguistisch-Didaktische Bearbeitung Sprachlicher Interferenzfehler bei Fortgeschrittenen Lernern des Deutschen als Fremdsprache unter den Sprechern des Türkischen". Alman Dili ve Edebiyatı Dergisi, Cilt: 0, Sayı. 8, ss. 269-273.

Bölükbaş, F., (2011). Arap Öğrencilerin Türkçe Yazılı Anlatım Becerilerinin Değerlendirilmesi. Turkish Studies International Periodical For The Languages. Terature and History of Turkish or Turkic, Volume 6/3 Summer 2011. P. 1357-1367. Turkey.

Corder, S., Pit (1981). Error Analysis and Interlanguage. Oxford: Oxford University.

Coşkun, E., (2007). Yazma Becerisi. A. Kırkkılıç, H. Akyol (Ed.), İlköğretimde Türkçe Öğretimi. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.

Çetinkaya, G., (2015). "Yanlış Çözümlemesi: Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenen B2 Düzeyindeki Öğrencilerin Yazılı Metinlerine İlişkin Görünümler". International Journal of Language's Education and Teaching. Volume 3/1 April, p. 164-178.

Lado, R., (1957). Linguistics across cultures: Applied linguistics for language teachers. The University of Michigan Press. Michigan, USA.

Ökten, C. E., & Kavanoz, S., (2014). "Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimini Hedefleyen Ders Kitaplarında Kültür Aktarımı". Turkish Studies- International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic, Volume 9/3 Winter, p. 845-862, Ankara, Turkey.

Selinker, L., (1974). "Interlanguage", in Richards, J. (Ed.). Error Analysis: Perspectives on Second Language Acquisition. P. 37-41. Essex: Longman.

Şahin, V., (2013). "Oğuz Atay'ın Romanlarında Yabancılaşma". Turkish Studies- International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic, Volume 8/9 Summer, p. 2313-2322, Ankara, Turkey.

Şahin, V., (2014). "Ahmet Hamdi Tanpınar'ın Şiirlerinde İmge". VII. Uluslararası Dünya Dili Türkçe Sempozyumu, 16-18 Ekim 2014, Fırat Üniversitesi, Elazığ.

Yılmaz, F., & Bircan, D., (2015). "Türkçe Öğretim Merkezi'nde Okuyan Yabancı Öğrencilerin Yazılı Kompozisyonlarının 'Yanlış Çözümleme Yöntemi'ne Göre Değerlendirilmesi". International Journal of Language Academy. ISSN: 2342-0251. Volume 3/1 Spring, p. 113 – 126.